

Nagroda Kulturalna Śląska

Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska

#muzeatechniki

Działalność Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska

Przekształcanie chronionego zabytku w muzeum - obecnie w ramach Fundacji działają trzy muzea:

- Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śl.
- Muzeum Hutnictwa Cynku „Walcownia” w Katowicach
- Młyn Hilberta w Dzierżoniowie

W przygotowaniu jest:

- Muzeum Porcelany Śląskiej w Tułowicach koło Opola
- Muzeum Technik Rolniczych w Piotrowicach Św.
- Muzeum Kolejnictwa w Dzierżoniowie

To największa sieć muzeów techniki w Polsce - www.muzeatechniki.pl

Działalność Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska

Fundacja inicjuje i włącza się w akcje ratowania i ochrony zabytków techniki, jak np.:

- inicjatywa Mapa **Dolnośląski Szlak Zabytków Techniki** realizowana wspólnie z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego - Cezarym Przybylskim - www.mapazabytkow.pl
- akcja ratowania zabytkowego kolejowego **Mostu Pilchowickiego** przed wysadzeniem w czasie produkcji filmu z Tomem Cruisem
- wniosek o umieszczenie zabytkowej **Elektrociepłowni Szombierki** na liście “7 najbardziej zagrożonych zabytków” prowadzonej przez europejską organizację chroniącą dziedzictwo kulturowe - **Europa Nostra**
- wsparcie prac przy wniosku o wpis na listę zabytków **UNESCO Stoczni Gdańskiej**
- eksperckie krajowe i międzynarodowe konferencje wspierające ochronę dziedzictwa przemysłowego – wspólnie z **Politechniką Wrocławską, Europa Nostra, TICCIH, ERIH, Instytutem Lecha Wałęsy**
- przygotowanie szeregu wniosków o objęcie ochroną konserwatorską zagrożonych zabytków (w tym np. HUTMEN, dworzec kolejowy w Jaworzynie Śląskiej)

Most Pilchowicki (2020)

Akcja ratowania zabytkowego kolejowego **Mostu Pilchowickiego** przed wysadzeniem w czasie produkcji filmu z Tomem Cruisem

fot. Łukasz Alczewski

Zabytkowa Elektrociepłownia Szombierki w Bytomiu (2019)

Wniosek o wpis na **listę „7 najbardziej zagrożonych” obiektów europejskiego dziedzictwa kultury Europa Nostra**, który w istotny sposób wsparł działania na rzecz ochrony tego zagrożonego obiektu. Elektrociepłownia została przez braci Zillmannów w 1920 roku do dziś jest imponującym symbolem epoki rewolucji przemysłowej. Nazywana “katedrą przemysłu” o ogromnym potencjale do adaptacji i ponownego nowego wykorzystania. Monumentalna bryła charakteryzuje się wspaniałymi fasadami z ciemnej czerwonej cegły i trzema smukłymi kominami. Pod względem wielkości i pojemności porównywana jest do podobnych elektrowni w Wielkiej Brytanii, takich jak Battersea Power Station i Bankside Power Station. Ta druga z powodzeniem została zaadaptowana na cele kultury – muzeum Tate Modern.

Fot. Sławomir Cymorek

Stocznia Gdańska - symbol początku upadku komunizmu na świecie

Wsparcie prac przy wniosku o wpis na listę zabytków **UNESCO Stoczni Gdańskiej** - prace przy wniosku Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym współorganizacja konferencji eksperckich z Politechniką Wrocławską, TICCIH oraz Europa Nostra

Wnioski o objęcie ochroną konserwatorską zagrożonych zabytków, m.in.

- przygotowanie dokumentacji i złożenie wniosku o wpis do rejestru zabytków brutalistycznej wieży wodnej z 1961 r. znajdującej się na terenie Hutmen S.A. we Wrocławiu
- ochrona przed zniszczeniem 180-letniego budynku dworca w Jaworzynie Śląskiej

1) Wieża HUTMEN

fot. Fundacja Ochrony
Dziedzictwa

2) Budynek dworca w
Jaworzynie Śląskiej

fot. archiwum Fundacji
Ochrony Dziedzictwa

Wybrane publikacje

- “ZABYTKOWE SZPITALE” autorzy Piotr Gerber, Renata Halicka, wyd. Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, Wrocław 2017

Jak remontować, by nie niszczyć? Zabytkowe szpitale zasługują na ochronę. Ponad jedna trzecia funkcjonujących w Polsce szpitali to obiekty historyczne. Wiele spośród nich ma wyjątkową architekturę, a we wnętrzach zabytki medycyny i techniki

- “POSPIESZNA LOKOMOTYWA PAROWA SERII Pt31”, autor Grzegorz Dejneka, wyd. Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, Wrocław 2016

Wydawnictwo poświęcone jest historii jednej z najbardziej znanych i cenionych lokomotyw parowych polskiej konstrukcji i produkcji – przedwojennej, pospiesznej lokomotywy parowej Pt31.

- “ARCHITEKTURA PRZEMYSŁOWA WROCŁAWIA W POCZĄTKACH INDUSTRIALIZACJI” autor Piotr Gerber, Wydawnictwo: Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 2007

Książka prezentująca rozwój architektury przemysłowej Wrocławia - hut, zakładów produkcyjnych, fabryk - rozrzuconych po Wrocławiu i w jego bezpośredniej okolicy. Oprócz wyczerpującego omówienia zagadnień konstrukcyjnych i architektonicznych znaleźć tu można liczne zdjęcia i plany.